

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министірлігі

«А. Байтұрсынов атындағы
Қостанай мемлекеттік
университеті» РМК

Гуманитарлық-әлеуметтік
факультеті

Мамандықтың модульдік білім беру бағдарламалары

6D020500-Филология

Білім беру бағдарламаларының атауы:

«Когнитивтік лингвистика»

«Қазақ әдебиеттануының өзекті мәселелері»

Деңгейі: докторантура (бағыты – ғылыми және педагогикалық)

Қостанай, 2018

Құрастырушылар:

Ахметова Б.З. – тіл және әдебиет теориясы кафедрасының меңгерушісі

Абубакирова Г.Н. - тіл және әдебиет теориясы кафедрасының аға оқытушысы

Оразбаева А.С. – тіл және әдебиет теориясы кафедрасының аға оқытушысы

Тасмагамбетова З.Ж. – тіл және әдебиет теориясы кафедрасының аға оқытушысы

Гуманитарлық-әлеуметтік факультетінің әдістемелік кеңес отырысында қарастырылды, 22.01.2018 ж. № 1 хаттама

Университеттің Ғылыми кеңесі отырысында қарастырылған, 27.04.2018 ж. № 5 хаттама

Білім беру бағдарламаларының паспорты

1 Білім беру бағдарламасы «Когнитивтік лингвистика»	2 Білім беру бағдарламасы «Қазақ әдебиеттануының өзекті мәселелері»
Білім беру бағдарламасының мақсаты	
Жоғары деңгейдегі кәсіби мәдениетті, қазіргі ғылыми мәселерді құрауға және оны шешуге қабілетті, ЖОО-да қызмет ете алатын, филология мамандығы қызметі мен түрлі бағыттағы білім беру орындарында жұмыс жасай алатын маман даярлау.	
Бәсекеге қабілетті, ғылыми және педагогикалық құзыретті, заманауи лингвистикалық негізгі мәселелердің шешімін таба алатын маман дайындау	Бәсекеге қабілетті, ғылыми және педагогикалық құзыретті, кәсіби және ғылыми біліктілікке ие және қазіргі әдебиет пен әдебиеттану үрдісіндегі өзекті мәселелер аясында құзыретті маман даярлау
Берілетін дәреже	
Философия докторы (PhD) 6D020500-Филология мамандығы бойынша	
Маманның қызмет аясы	
ЖОО оқытушысы, ғылыми қызметкер, білім беру ұйымының басқарушы	
Кәсіби қызмет аймағы	
Білім беру, ғылым	
Кәсіби қызмет нысаны	
Кәсіби білім берудің жоғарғы және орта ұйымдары, ғылыми-зерттеу институттары	
Гендерлік фактор, тілдік жағдаят, тілдік саясат, әлеуметтік контекст, тілдік қақтығыс, тілдік контакт	Әңгімелеу құрылысының қағидалары, әдеби шығармалардың жанрлық-стилдік табиғаты
Кәсіби қызмет түрі	
Педагогикалық. Ғылыми-зерттеу	
Кәсіби іс-әрекет қызметі	
Білім беру, тәрбиелік, ғылыми-зерттеу, басқару	
Мәтіндерді гендерлік фактор бойынша классификациялау, гендерлік факторларды талдау, гендердің тілдік портретін құрастыру, нақты тілдік саясатты талдау, түрлі жанрлар мен стилдегі мәтіндерді гендерлік тұрғыдан құрастыру, түрлі тілдердің лексико-тематикалық және грамматикалық өзгешеліктерін белгілеу, әлемнің этникалық суретін мәдениет ескерткіштерінде сақталған халықтың рухани тәжірибесінің көрінісі ретінде көрсету және интерпретациялау, әлемдік және отандық мәдениеттің қалыптасу мен дамуындағы этникалық фактордың ролін бағалау	Сюжетті, фабуланы, композицияны филологиялық талдау, әдебиет бойынша әдеби-сыни жұмыстарды талдау; әлем әдебиеті тарихы және философиясы бойынша негізгі білімдерін кәсіби қызмет саласында қолдану; әдеби көзді көркем сөз өнері туындысы ретінде талдау, әдеби терминологияны кәсіби қызметте қолдану, шығармаларды әдеби және тарихи дәуір контекстінде талдау, көркем шығарманы талдаудың түрлі әдістерін қолдану, жазушының, ақынның, сыншының, драматургтің әлем әдебиеті контекстіндегі орны мен маңызын анықтау
Негізгі құзыреттіліктер	
Ана тілі саласында Халықаралық ғылыми форумдарда, конференцияларда және семинарларда шешендік өнер және жұрт алдында сөйлеу; ғылыми хат және ғылыми коммуникация дағдылары бар.	
Шет тілдері саласында	

Ғылыми коммуникацияны және халықаралық ынтымақтастықты жүзеге асыру үшін шет тілін жетік біледі;

Фундаменталды математикалық, жаратылыстану ғылыми және техникалық дайындығы

өзінің кәсіби қызметінде ойлаудың математикалық тәсілдерін (қисын, кеңістіктік ойлау) және презентацияларды (формула, модельдер, кестелер және т.б.) қолдана алады; дәлелдерге негізделген мәселелер мен шешімдерді анықтау үшін әлемді түсіндіретін білім және әдіснамалар негізін қолдана алады, кәсіби міндеттерді шешу үшін өзінің білімдері мен әдіснамаларын қолдана алады.

Компьютерлік дайындық

Патенттік ізденіс жүргізу дағдысы және заманауи ақпараттық және инновациялық технологияларды қолдана отырып ғылыми ақпаратты беру тәжірибесі бар.

Оқу, ғылыми және педагогикалық дайындық

Ғылым эволюциясындағы негізгі даму кезеңдері және парадигмалар ауысуы туралы; жаратылыстану (әлеуметтік, гуманитарлық, экономикалық) ғылымдардың пәндік, дүниетанымдық және әдіснамалық спецификасы туралы; тиісті білім саласының ғылыми мектептері, олардың теориялық және практикалық әзірлемелері туралы; әлемдік және қазақстандық ғылымның тиісті саладағы ғылыми концепциялары туралы; ғылыми әзірлемелерді практикалық қызметке енгізу туралы; ғылыми қауымдастықтағы өзара әрекеттесу нормалары туралы; зерттеуші ғалымның педагогикалық және ғылыми этикасы туралы түсінігі бар;

ғылыми зерттеулер үрдісін ұйымдастыра алады, жоспарлай алады және жүзеге асыра алады; зерттеу саласындағы түрлі теориялық концепцияларды талдай алады, бағалай алады және салыстыра алады және қорытынды жасай алады; түрлі көздерден алынған ақпаратты талдай алады және өңдей алады; заманауи талдау теориялары мен әдістемелері негізінде академиялық тұтастықтықпен сипатталатын ғылыми зерттеуді дербес жүргізе алады; ғылыми таным шегін кеңейте отыра өзіндік жаңа ғылыми идеяларын түрлендіре алады, өзінің білімі мен идеяларын ғылыми қауымдастыққа хабарлай алады; заманауи зерттеу әдіснамасын таңдай алады және тиімді қолдана алады; өзінің әрі қарай кәсіби дамуын жоспарлай және болжай алады;

түрлі ғылыми теориялар мен идеяларды сыни талдау, бағалау және салыстыру; аналитикалық және эксперименталды ғылыми қызмет; зерттеу нәтижелерін жоспарлау және болжау; ғылыми зерттеу үрдістерін жоспарлау, үйлестіру және жүзеге асыру; зерделеу саласын жүйелік түсіну, таңдалған ғылыми әдістердің сапалығы мен нәтижелілігін көрсету; ғылыми іс-шараларға, отандық және халықаралық фундаменталды ғылыми жобаларға қатысу дағдысы бар;

ақпараттық ағымдардың жылдам өсу және жаңару жағдайында ғылыми және ғылыми-педагогикалық қызмет саласында; теориялық және эксперименталды ғылыми зерттеулерді жүргізуде; ғылыми зерттеуде теориялық және қолданбалы міндеттерді қоюға және шешуге; тиісті салада проблемалардың кәсіби және жан-жақты талдауын жүргізуде; мамандарды жоғары оқу орындарында дайындау мәселелерінде; ғылыми жобалар мен зерттеулер сараптамасын жүргізуде; тұрақты кәсіби өсуді қамтамасыз етуде білікті.

Әлеуметтік (тұлғааралық, мәдениетаралық, азаматтық) дайындық

өзіне жауапкершілік алуға, бірлесіп шешім қабылдауға және оны жүзеге асыруға қатысуға, түрлі этномәдениеттер мен діндерге төзімділік танытуға, жеке мүддесін кәсіпорын мен қоғам қажеттіліктерімен түйіндей алуға, демократиялық институттардың қызметіне қатысуға, әріптестерімен әрекеттесуге, ұжымда жұмыс істеуге дайын; қақтығыстардың алдын алады және шеше алады, компромисс таба алады, өз пікірін ұжымның пікірімен келістіре алады; ұжымды басқару; ғылыми және ғылыми-педагогикалық қызметке жауапты және шығармашылықпен қарау дағдысы бар;

ғылыми қауымдастықтағы өзара әрекеттесу нормалары туралы; зерттеуші ғалымның

педагогикалық және ғылыми этикасы туралы түсінігі бар; өзінің әрі қарай кәсіби дамуын жоспарлай және болжай алады, көшбасшылық басқару және ұжымды басқару дағдысы бар, тұлғааралық қарым-қатынас және адами ресурстарды басқару мәселелерінде құзырлы.

Кәсіпкерлік, экономикалық дайындық

экономикалық білім негіздері бар, менеджмент, маркетинг, қаржы және т.б. туралы ғылыми түсінігі бар, экономиканы мемлекеттік реттеудің мақсаттары мен әдістерін біледі және түсінеді, идеяларды әрекетке айналдыру алады, кәсіби міндеттерді шешу үшін жоспарлай алады және жобаларды басқара алады;

адамдармен жұмыс істей алады, тапсырыс берушілермен әрекеттесу, персоналды басқару саласында білімі бар, Қазақстанның құқықтық жүйесінің және заңнамасының негіздерін, қоғамның әлеуметтік даму тенденцияларын біледі.

Мәдени, сондай-ақ қосымша қабілеттері – сыни ойлау, креативтілік (шығармашылық), инновациялық өлшем, белсенді өмірлік позиция

ойлау мәдениетіне, жалпылау, талдау, ақпаратты қабылдау, мақсатты қою және оған қол жеткізу жолдарын таңдау қабілетіне ие, идеяларды түйіндей алады және инновациялық қызмет нәтижелерін болжай алады, креативті ойлай алады және жаңа проблемалар мен жағдаяттарды шығармашылықпен шеше алады; түрлі ғылыми теориялар мен идеяларды сыни талдау, бағалау және салыстыру дағдысы бар;

белсенді кәсіби қызметті қамтамасыз ететін ағзаның адаптациялық резервтерін арттыру және денсаулықты нығайту үшін салауатты өмір салты туралы түсінікті дұрыс қолдануға дайын; белсенді өмірлік позицияны түсінеді және ұстануға дайын.

Арнайы күзiреттiлiктер

1 білім беру бағдарламасы бойынша оқыту аясында	2 білім беру бағдарламасы бойынша оқыту аясында
коммуникативтік фреймдер мен әлеуметтік контексттерге сәйкестендіру үшін мәтіндерді өндіру кезінде механизмдерді қолдану;	Филологиялық талдаужүрзізу және өз ғылыми-зерттеу қызметінде мәтінді интерпретациялауды қолдана білу, әңгіме құрылымын талдау.
гендерлік тілдік тұлғаны интерпретациялау механизмдерінде және оның коммуникативтік тәртіп заңдарын талдауда;	әдебиеттану зерттеу әдіснамасын білу, көркем мәтінді меңгерудің әдіснамалық қағидалары мен әдістемелік тәсілдерін меңгеру;
нақты тілдік жағдаяттарды шешуде.	әдеби үрдіс спецификасын түсіну, қазақ көркем әдебиетінің және әдеби сынының заңдылықтары мен эволюциясын, қазақ жазушыларының әдеби жаңашылдық және көркем шеберлік мәселелерін меңгеру.

Оқытудың нәтижесі

Білім беру бағдарламасын аяқтаған соң түлектер:

- 1) зерделеу саласындағы жүйелік түсінікті, осы салада қолданатын зерттеу дағдылары мен әдістеріне қатысты шеберлікті көрсете алады;
- 2) ғылыми зерттеулердің кешенді үрдісін жоспарлайды, әзірлейді, жүзеге асырады және түзетеді;
- 3) ұлттық немесе халықаралық деңгейде басылуға тұрарлық өзіндік зерттеулерімен ғылыми сала аймағын кеңейтуге үлес қосады;
- 4) жаңа және күрделі идеяларды сыни тұрғыдан талдайды, бағалайды және жинақтайды;
- 5) өз білімін және жетістіктерін әріптестеріне, ғылыми қауымдастыққа және жұртшылыққа хабарлайды;
- 6) білімге негізделген қоғамның дамуына үлес қосады.

Білім беру бағдарламасының мазмұны

Модуль атауы	Қалыптасатын құзыреттіліктер	Көлемі		Се- местр лер	Модуль компоненттері					
		kz	ECTS		Пән коды	Пәннің атауы/ практикалар	Цикл	МК/ ТК	Кред ит көлем і	Бақылау формасы
Мамандықтың модулі										
Филологияның ғылыми доминанттары	Коммуникативтік фреймдер мен әлеуметтік контекстерге сәйкес болу үшін мәтіндерді шығаруда механизмдерді қолдануға құзыретті; гендерлік тілдік тұлға және оның коммуникативтік мінез-құлықтары заңдылықтарындағы интерпретациялар механизміне; белгілі бір тілдік жағдаяттарды шешуге; өзінің ғылыми-зерттеу қызметінде мәтіннің филологиялық талдауы және интерпретациясы теориясында; повестің құрылымын талдауда; этностардың рухани және материалдық мәдениетінің ерекшеліктерінде, олардың шығармашылық пен әдебиетке әсерін көрсетуі; көптілділіктің қалыптасуы, білім алушылардың интеллектуалдық шеберліктерінің дамуы	6	9	1	KFGD 7201	XX ғасырдың екінші жартысы мен XXI ғасырдың басындағы қазақ филологиясының ғылыми басымдықтары	БП	МК	3	Емт.(А)
					GZA 7301	Ғылыми зерттеулер әдіснамасы	КП	ТК	3	Емт.(А)
					Nar 7301	Нарратология				
					Etn 7301	Этнопоэтика				

	мәселелерінде (ауызша және жазбаша өз ойын жеткізе білу, талдау жасау, синтез жасау, пікірін айтуға, тиісінше бағалай білуге).									
«Когнитивтік лингвистика» 1 білім беру бағдарламасының мамандық бойынша модульдері										
Тіл білімінің теориялық-әдіснамалық мәселелері	Коммуникативтік фреймдер мен әлеуметтік контекстерге сәйкес болу үшін мәтіндерді шығаруда механизмдерді қолдануға құзыретті; гендерлік тілдік тұлға және оның коммуникативтік мінез-құлықтары заңдылықтарындағы интерпретациялар механизміне; белгілі бір тілдік жағдаяттарды шешуге.	9	15	1	DTDT	Дискурс теориясы:	КП	ТК	3	Емт.(А)
					АКТ 7302	дискурстық талдау әдістері және контент-талдау				
					GL 7303	Гендерлік лингвистика				
					ТКТК 7304	Тілдік контакт и тілдік конфликт	КП	ТК	3	Емт.(А)
«Қазақ әдебиеттануының өзекті проблемалары» 2 білім беру бағдарламасының мамандық бойынша модульдері										
Әдебиеттанудың философиялық-әдістемелік мәселелері	Әдебиеттану зерттеулері әдіснамасы саласында құзыретті; көркем мәтіндерді меңгерудегі әдіснамалық ұстанымдар мен әдістемелік тәсілдерде; әдеби процестің, орыс көркем әдебиеті және әдеби сынының заңдылықтары мен эволюцияларының ерекшеліктерінде, әдеби жаңашылдық пен орыс жазушыларының көркемдік шеберліктері мәселелерінде.	9	15	1	AZUA	Әдеби зерттеу ұстанымдары мен әдістері	КП	ТК	3	Емт.(А)
					7302					
					АКАФ 7303	Әлем көркем әдебиетінің философиясы				
					КАД- PAS 7304	Қазақ әдебиеті дамуының процестері және әдеби сын	КП	ТК	3	Емт.(А)

Кәсіби практикалар	Білім алушылармен қарым-қатынас орната және дамыта білу жемісті педагогикалық қызметке әсер етеді; педагогикалық қызметті жобалау; оқу пәнінің тақырып мазмұнын білім алушыларға жетімді жеткізу; сабақ үстінде топтық жұмыстар ұйымдастыру; білім алушылардың өздік жұмыстарын ұйымдастыру және оның нәтижелерін бақылау. Түрлі оқу жұмыстарын ұйымдастырудың негізгі әдістемелік тәсілдерін меңгеру; Оқытылып отырған пәндердің оқу материалдары мен мазмұны; білім алушылардың өздік жұмыстарын ұйымдастыру әдістері. Ғылыми зерттеу үрдісін ұйымдастыру, жоспарлау және іске асыра білу; қазіргі ереже мен әдістер негізінде өзіндік ғылыми зерттеу жүргізу; заманауи зерттеу әдістерін таңдау және ұтымды пайдалану.	5	11	3 5		Педагогикалық және зерттеу практикалары	ОҚТ	МК	3 2	Есеп Есеп
Қорытынды аттестация	Ғылыми зерттеу үрдісін ұйымдастыру, жоспарлау және іске асыра білу; Зерттеу	55	145	1-6		Докторанттың ғылыми-зерттеу жұмысы, қосымша докторлық			50	Есеп

	<p>аясында түрлі теориялық концепцияны талдау, бағалау, және салыстыру, қорытындылар жасау; түрлі дереккөздерден алынған мәліметтерді талдау және өңдеу; академиялық тұтастық сипатын қазіргі ережелер мен әдістер негізінде талдап, өзіндік ғылыми зерттеулер жүргізу; өзіндік жаңа ғылыми ойларды ойлап табу, ғылымның таным шекарасын кеңейту үшін өз білімі мен ойларын ғылыми ортаға хабарлау; заманауи зерттеу әдістерін таңдау және ұтымды пайдалану.</p> <p>Сыни талдау дағдысы қалыптасып, түрлі ғылыми теориялар мен ойларды салыстыра білуі; аналитикалық және экспериментальды ғылыми қызмет; зерттеу нәтижелерін жоспарлау және болжау; ғылыми зерттеуді жоспарлау, үйлестіру және іске асыру; зерттеу аймағын жүйелі түсініп, іргелі ғылыми Отандық және халықаралық жобаларға, ғылыми іс-шараларға қатысу.</p>					<p>диссертациясын жазу. Кешенді емтихан. Докторлық диссертацияны рәсімдеу және қорғау</p>			<p>1 4</p>	<p>КЕ (А) Қорғау</p>
--	---	--	--	--	--	---	--	--	----------------	--------------------------

Білім беру бағдарламасы бөлімінде игерілетін кредиттер көлемін көрсететін жиынтық кесте

Оқу жылы	Семестр	Меңгерілетін модульдер көлемі	Оқылатын пәндердің саны		KZ кредиттерінің саны							Сағат бойынша, барлығы	ECTS	Саны		
			МК	ТК	Теория. оқыту	Зертт. практика	Педаг. практика	ДҒЗЖ	Докт. диссерт. орынд.	Қорытынды аттестация	Барлығы			емт	диф. сынақ	
1	1	3	1	4	15				1			16	795	30	5	1
	2								5	5		10	1200	30		1
2	3							3	5	9		17	1770	30		2
	4								5	5		10	1200	30		1
3	5						2		4	6		12	1440	30		2
	6									5	5	10	1125	30	1	
Барлығы		3	1	4	15	2	3	20	30		75	7530	240	6		

